ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAIS

VII. ENTIDADES PÚBLICAS EMPRESARIAIS

O Estatuto de Autonomía de Galicia atribúe á Comunidade Autónoma a potestade para constituír empresas públicas como medio de execución das funcións que son da súa competencia. Esa autorización deriva do recoñecemento explícito da iniciativa pública na actividade económica que aparece recollido no artigo 128 da Constitución, e rompe co principio de subsidiariedade da iniciativa pública, que supeditaba a creación de empresas públicas á falta da iniciativa privada. Por tanto, a súa razón de ser hai que buscala no carácter de servizo público da actividade que desenvolven, no interese xeral que, para o conxunto da sociedade, supón a súa actuación ou por outras razóns, ben de oportunidade ou conveniencia, que xustifican a súa creación.

A Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, desenvolve o réxime xurídico da Administración xeral da Comunidade Autónoma de Galicia e das restantes entidades instrumentais do sector público autonómico, entre as que se atopan as entidades públicas empresariais.

As entidades públicas empresariais son entes instrumentais aos que se lles encomenda a realización, consonte criterios de xestión empresarial, de actividades prestacionais, de xestión de servizos públicos ou de produción de bens de interese público susceptibles de contraprestación. A súa organización e o seu réxime xurídico interno regúlanse polo dereito administrativo e o seu réxime xurídico externo, polo dereito privado, excepto no exercicio das potestades administrativas que teñan atribuídas e nos aspectos especificamente previstos en normas con rango de lei. En todo caso, actuarán baixo o control e a dependencia, ou tutela, da Administración xeral de Galicia, ou doutra entidade instrumental integrante do sector público autonómico.

A Resolución de 1 de xullo do ano 2025, da Dirección xeral de Orzamentos e Financiamento Autonómico, pola que se establecen os formatos da documentación a remitir polos entes públicos empresariais, sociedades mercantís, fundacións e consorcios do Sector Público Autonómico, ao abeiro da Orde do 23 de xuño de 2025, pola que se ditan as instrucións para a elaboración dos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano 2026, establece os formatos que deberán empregar as entidades públicas empresariais para remitir a súa documentación orzamentaria, co obxecto de garantir un uso máis eficiente e transparente dos recursos asignados ao sector público empresarial.

Os modelos e formatos dos estados financeiros esixidos ás entidades públicas empresariais son os recollidos no Plan Xeral de Contabilidade Pública de Galicia, aprobado pola Orde do 28 de novembro de 2001, xunto cun cadro de estado de fluxos de efectivo adaptado que permita a homoxeneización das estruturas orzamentarias

Na formulación do programa de actuacións, investimentos e financiamento (PAIF), que estes entes deben presentar, deberán ter en conta os obxectivos considerados no Plan estratéxico de Galicia e nos plans xerais, sectoriais e transversais que os poidan afectar e, en concreto, os

obxectivos que recolla o programa orzamentario consolidado que conteña, se é o caso, as transferencias correntes e de capital para financiar as actividades e os proxectos do ente.

A continuación preséntanse os orzamentos de explotación e capital das entidades públicas empresariais para o ano 2026, así como as transferencias da Comunidade Autónoma con que se financian.

Entidades públicas empresariais

	Explotación	Capital
Portos de Galicia	20.494	14.600
Augas de Galicia	50.764	100.954
Total	**71.258**	**115.554**

(Miles de Euros)

Entidades públicas empresariais

	Subvenciones de explotación	Subvenciones de capital
Portos de Galicia	0	12.409
Augas de Galicia	0	51.035
TOTAL	**0**	**63.444**

(Miles de Euros)